

Velkommen til studieåret 2007/2008	2
Internett.....	3
Sentrale dokumenter	3
PRAKTISKE OPPLYSNINGER	4
Innledning.....	4
Sentrale momenter	4
Allmennpraksis	4
Taushetsplikt for studenter	5
Etablering av praksisgruppa	5
Planlegging, undervisning og veiledning.....	5
Studentenes deltaking i kontaktlærerarbeid, teamarbeid og i skole-/fellestid.....	6
Frammøtere regler.....	6
Sykdom hos praksislærer.....	7
Praksismuligheter i utlandet	7
SAMARBEID OM PRAKSISOPPLÆRINGA	7
Ansvarsfordeling.....	7
Rektors oppgave	7
Oppfølgingslærers oppgave	8
Praksislærers oppgave.....	8
Team.....	8
Studentenes oppgave.....	9
Studentgruppen og veiledningen	9
Etterarbeid.....	9
Praksislærernes, praksisskolenes og skoleeierens medbestemmelse ved avdelinga.....	9
OM PRAKSISVEILEDNING	10
Innfallsvinkler til allmennpraksis	10
Praktisk yrkesteori (PYT).....	10
Utveksling av forventninger	11
Utforming av et planleggings- /veiledningsgrunnlag når praksis er øvingsarena	11
Temaveiledning	11
Føringer fra høgskolen	12
Loggskriving	12
VURDERING OG PRAKSISRAPPORTERING.....	12
Bestått/ikke bestått.....	12
Prosedyrer ved tvil om bestått praksis.....	12
Skikkethet.....	13
Prosedyre ved tvil om skikkethet	13
Individuell vurderings- og veiledningssamtale.....	13
Praksisrapport	13
Vedlegg.....	16
B Skikkethetsvurdering	17
C Møteplan 2007/2008:.....	18
D Årsplan for Avdeling for lærer- og tolkeutdanning 2007/2008	20
E Retningslinjer for organisering av fleksibel praksis.....	22
F Fagplan for praksis	23

Velkommen til studieåret 2007/2008

Dette heftet er laget for deg som er student, praksislærer, rektor ved en praksisskole eller faglig tilsatt ved høgskolen. Gjennom dette heftet blir du kjent med praksisvirksomheten ved allmennlærerutdanningen.

HiST ALT har flerårige avtaler med 32 kommunale skoler i Trondheim, Malvik og Klæbu om å være praksisskoler. Disse avtalene gir rektorene ved skolene en sentral rolle i organisering av praksisopplæringa ved hver skole. Sammen med praksislærere og øvrig personale er disse skolene helt sentrale lærerutdannere på lik linje med faglærerne som holder til på Rotvoll. Høgskole og praksisfelt representerer ulike sider av lærerutdanningen og samarbeider tett om å legge til rette for at studentene skal oppleve helhet og sammenheng i utdanningen. Vi er stolte av å kunne tilby studentene våre praksis hos dyktige og engasjerte praksislærere på utviklingsorienterte skoler.

Kompetanseutvikling og kunnskapsløft er sentrale begrep i grunnskolen. Gjennom praksis ønsker vi å motivere studenter til livslang læring og å bidra til å gi en relevant grunnutdanning. Dette vil på ulike måter også være fokus i ulike forsknings- og utviklingsprosjekt i samarbeid med praksisskoler og skoleeierne Trondheim, Malvik og Klæbu.

Dette studieåret starter vi et flerårig prosjekt, Praksis 2007, knyttet til første studieår. Målet er å styrke profesjonsinnretningen i allmennlærerstudiet. Det å etablere et robust grunnlag for 50 års yrkesaktivitet innebærer store utfordringer for lærerutdanningene. Hensikten med dette prosjektet er å utvikle kunnskap som bidrar til å møte disse utfordringene.

Prosjektet omfatter alle studenter, praksislærere, praksiskolerektorer, praksisskoler, oppfølgingslærere og faglærere knyttet til dette studieåret. De om lag 200 studentene på første studieår er delt inn i tre klasser som hver vil være tilknyttet 7-8 praksisskoler og praksiskolerektorer, ca 15 praksislærere, 5-6 oppfølgingslærere, samt teamet av faglærere som hører til. Disse utgjør et læringsfellesskap, et nettverk av personer og skoler som sammen har et felles ansvar for studentenes utdanning. Prosjektet vil derfor rette seg mot de ulike gruppene innenfor nettverket på ulike måter og med ulikt fokus. Vi ser fram til å gå i gang med dette prosjektet, og på sikt er det et mål å videreføre denne modellen til ordinær drift også på andre, tredje og fjerde studieår.

Med dette ønsker vi
God lesing og godt praksisår!

Kristin Tveranger Alfer
Praksisansvarlig HiST ALT

Internett

Håndboka er ment som et praktisk hjelpemiddel som er enkel, nyttig og nødvendig å bruke i planlegging, gjennomføring og etterarbeid i forbindelse med allmennpraksis.

Studieåret 2007/2008 lanserer Høgskolen i Sør-Trøndelag nye internettsider. Disse sidene er Høgskolens viktigste verktøy for kommunikasjon med eksterne samarbeidspartnere. Du som allerede er student ved HiST ALT vil finne nyttig informasjon her. For praksislærere og praksisskolerektorer blir internettsidene en av hovedkildene for informasjon.

Som student ved HiST ALT vil du i tillegg få tilgang til informasjon via en egen studentportal. Portalen skal være med på å utvikle god kommunikasjon og samhandling mellom høgskole og student. Ansatte ved HiST ALT vil bruke en egen tilsattportal.

I tillegg benytter praksisledelsen It's:learning både for kommunikasjon med og informasjon til studenter, faglærere og praksislærere.

Både på internett og It's:learning vil du finne utfyllende informasjon til det som står i denne håndboka. Blant annet vil du finne oversikter over praksislærere, praksisgrupper, praksisskoler, skjema, viktige lover og regler osv. Vi anbefaler derfor at du sjekker både internett og It's:learning med jevne mellomrom.

Sentrale dokumenter

For å sikre helhetlig forståelse, finne overordna mål og beskrivelse av innhold for hvert enkelt praksisår, ber vi om at du setter deg godt inn i følgende dokumenter i tillegg til håndboka:

Fagplan for praksisopplæringa for studentkullet 2003 – 2008 beskriver mål, innhold og organisering vedr. allmennpraksis (finnes også som vedlegg bakerst i dette heftet).

HiST ALTs studiehåndbok viser blant annet oversikt over studiemodeller og fagsammensetninger.

Forskrift om skikkethetsvurdering i lærerutdanningene

Rammeplan for allmennlærerutdanningen beskriver overordna nasjonale mål for allmennlærerutdanningen.

Øvingslæreravtalen er avtalen som beskriver vilkårene for praksislærere og praksisskolerektorer

Lenker til praksisskolenes hjemmesider (anbefales) og praksislæreres e-postadresser

Oversikt over tilsatte ved HiST ALT og deres e-postadresser

Praksisledelsen:

Praksisansvarlig: Kristin Tveranger Alfer: e-post: kristin.t.alfer@hist.no (tlf: 73 55 97 96)

Praksiskonsulent: Elin Gjønnes, e-post: elin.gjonnes@hist.no (tlf: 73 55 98 16)

Sekretær praksis: Berit Hansen Gilde: e-post: Berit.H.Gilde@hist.no (tlf: 73 55 96 57)

Faglige retningslinjer for allmennpraksis

PRAKTISKE OPPLYSNINGER

Innledning

Studentene ved allmennlærerutdanninga gjennomfører i løpet av sine studieår praksis hos praksislærere som arbeider ved forskjellige grunnskoler i Trondheimsområdet. Praksis gjennomføres vanligvis i grupper med 4 studenter. Studentene forbereder praksis i samarbeid med praksislærerne og høgskolens fag- og pedagogikklærere, de gjennomfører den på praksisstedet og dokumenterer arbeidet på ulike vis i etterkant. Studentene får kontinuerlig veiledning og vurdering i alle praksisperioder.

Sentrale momenter

Det skilles mellom bruk av praksisfeltet som øvingsarena og som studiearena. Begge deler skal være veiledet praksis. Praksis legges som regel til årsplanlagte perioder/uker, men en del praksisvirksomhet legges også opp mer fleksibelt.

Praksisskolene tar i mot førsteårsstudenter på observasjonspraksis umiddelbart etter studiestart.

I tillegg brukes praksisfeltet fleksibelt for alle studenter i 1 – 3. studieår. Ved fleksibel praksis er det teamleder ved ALT som er ansvarlig for å utarbeide skriftlig informasjon til involverte praksislærere. Henvendelse om fleksibel praksis må gå ut senest tre uker før første aktuelle fleksible praksisdag. Praksislærerne må bli forelagt alternativer når det gjelder tidspunkt. (Se retningslinjer bak i heftet.)

Når studentene er ute i ordinære praksisperioder forutsettes det at praksisopplæringa har et omfang på til vanlig 20 timer undervisning og i gjennomsnitt 10-13 timer veiledning per uke. Veiledningen kan foregå på ulike måter og i ulike fora, for eksempel i gruppe, individuelt, i fellestid ved praksisskolen eller via It's:learning.

Praksisopplæringen organiseres slik at hele skolen blir praksisarena. Dette betyr at rektor ved praksisskolen har hovedansvar for å organisere praksisopplæringen ved egen skole. Det betyr også at det normalt er minst 3-4 lærere med praksislærerfunksjon ved hver skole og at det således blir et team og et miljø for praksisopplæring ved praksisskolene. En egen oppfølgingslærer ved høgskolen har ansvar for hver praksisgruppe både i praksisperiodene og ellers i studieåret.

Allmennpraksis

All praksis i 1.- 3. studieår betraktes som allmennpraksis, mens det i 4. studieår gjennomføres en egen fagpraksis. Dette betyr at i praksisperioden skal studentene normalt delta i alle fag som praksislæreren har på timeplanen. Har praksislærer færre enn 20 timer per uke, kan det avtales å gjennomføre noe av praksis utenom de fastsatte praksisperiodene eller hos andre lærere.

Planverket setter krav om at studentene skal ha undervisningserfaring i sine enkelte studiefag i hvert eneste studieår, i tillegg til at flere tverrfaglige og flerfaglige emner fra fagplanen vil berøre praksisfeltet. Praksisskolene må derfor legge til rette for at dette kan realiseres, enten ved at det gjøres bytteavtaler eller tilleggsavtaler internt på skolen eller ved at studentene integrerer sine undervisningsfag i tverrfaglige opplegg.

Når andre lærere ved praksisskolen tar i mot studenter er det fremdeles praksislærer som har ansvar for veiledning, slik at dette ikke fører til merarbeid for andre lærere. I

slike tilfeller er det naturlig at studentgruppa i stor grad ansvarliggjøres for før- og etterveiledning, og å benytte eksemplarisk veiledning.

Studentene i 1. – 3. studieår 2007/2008 følger vedtatte studiemodell. Studiefagene for 1. studieår er pedagogikk, matematikk, norsk. For 2. studieår fortsetter pedagogikk, matematikk og norsk, i tillegg kommer KRL og grunnleggende lese- skrive-, matematikkferdigheter (GLSM). Alle studiefagene har deksamener etter hvert semester. I 3. studieår har studentene valgt et av følgende studieemner hvert semester: Engelsk, Mat og Helse, Kroppsøving, Kunst og håndverk, Musikk, Naturfag, Samfunnsfag, KRL 2, Matematikk 2, Samfunnsfag. I tillegg har studentene ulike tverrfaglige emner fra rammeplanen som kan berøre praksisfeltet. Se i HiST ALTs studiehåndbok for nærmere opplysninger om studiemodellene.

Taushetsplikt for studenter

Studenter som har praksis i grunnskolen, er underlagt taushetsplikt på samme måte som ferdig utdannede lærere. Taushetsplikten er omtalt i Forvaltningslovens § 13 og Opplæringslovens § 15, og bør tas opp som tema av rektor foran 1. praksisperiode. Studentene har plikt til å behandle opplysninger om enkeltelever og deres hjemmebakgrunn som de måtte få gjennom praksisopplæringen, absolutt konfidensielt. I tvilstilfeller må studentene konferere med praksislæreren. Studentene skal i samråd med praksisskolen underskrive egen taushetserklæring. Forslag til dette finnes på It's:learning og på HiST ALT sine internettsider.

Etablering av praksisgruppa

Hver praksisgruppe består av maksimalt 4 studenter og beholdes normalt gjennom hele studieåret. Det vektlegges at studentene får praksis på et annet grunnskoletrinn og hos en annen praksislærer enn året før. Praksislærerfordeling og praksisgruppesammensetning skjer i samarbeid mellom praksisansvarlig, lærerteam, studenter og studenttillitsvalgte etter gitte kriterier.

Planlegging, undervisning og veiledning

Omfang av undervisning og veiledning er angitt foran. Studentene må ellers være forberedt på å ha felles planleggingstid i gruppa også ut over dette og kunne delta i veiledning på ettermiddagstid om nødvendig. Normalt vil studentene måtte påregne å være på praksisstedet fra kl. 08.00 til 16.00. Individuell forberedelse vil måtte komme i tillegg. Både studenter og praksislærer bør ta initiativ til å få laget en egen plan for undervisning og veiledning før praksisperioden starter. All praksis skal være veiledet, både i praksisperioder og ved fleksibel praksis.

I god tid før praksis etableres kontakt mellom praksislærer og studenter for å bli kjent med hverandre, drøfte forventninger og utveksle informasjon. Informasjonen vil som regel dreie seg om praksisforberedelser i lærerutdanningas studiefag, orientering om elever, læringsmiljø, fag- og timefordeling, årsplan, arbeidsprogram, lærebøker og muligheter for bruk av læremidler. Vi anbefaler at praksislærerne deler ut skriftlig informasjonsmateriale om noe av dette. Oppfølgingslærer bør om mulig også delta.

Drøftinga av forventningene hver av deltakerne har til praksis skal ende med en **praksiskontrakt** som underskrives av de berørte parter før praksisperioden starter. Både praksislærer og studenter må til første møte ha med seg forslag til momenter i praksiskontrakten. Praksiskontrakten må fange opp både individuelle og felles forventninger for hele praksisgruppa, samt praksislærers forventninger til studentene. Praksiskontrakten skal være gjenstand for drøfting og evaluering underveis i

praksisperioden. Praksiskontrakten er bindende og bør bl.a. gi rammer for bruk av tid til før- og etterveiledning.

Det må også avholdes ett eller flere planleggingsmøter. På disse møtene må hele praksisgruppa møte samlet. I de fleste tilfeller avholdes ett av disse møtene på høgskolen, men for en del praksisgrupper vil det i tillegg være aktuelt å bruke digital læringsplattform til slik planlegging. Hensikten er å bli enige om tema for praksisperioden og å få oversikt over praktisk-teoretiske oppgaver som skal fokuseres, behov for læremidler, og å starte planlegginga av første uke. Ved valg av tema og arbeidsformer må en ta utgangspunkt i årsplanen praksislærer arbeider ut fra, men også studentenes interesser, fokus som praksislærer og høgskolelærere er blitt enige om å vektlegge, og praksisskolens satsingsområder må inkluderes i planleggingsfasen. Praksislærer må derfor presisere handlingsrommet for studentene. Det planlegges hvordan studentene skal få undervisningserfaringer i sine studiefag. Praksisskolene bør ellers legge ned ekstra tid og omtanke når de mottar studenter i 1. studieår. Det er viktig at den første praksisperioden ikke gis et sterkt preg av vurdering av studentene.

Studentenes deltaking i kontaktlærerarbeid, teamarbeid og i skole-/fellestid

Praksisopplæringa må organiseres slik at hele skolen blir praksisarena. Studentene følger praksislærerens arbeid innenfor rammene av skoletid/fellestid. Dette skal bidra til å gi et totalbilde av lærernes mange plikter og gjøremål. Den enkelte praksislærer planlegger sammen med rektor og ut fra fagplanen hva studentene skal delta i. Det bør være en progresjon i deltakelsen fra 1. til 3. studieår, og deltakelsen må settes inn i en meningsfull sammenheng.

Føringer:

- Første studieår: Fokus på trinnsamarbeid.
- Andre studieår: Samarbeid på trinn, evt. storteam og med eksterne samarbeidspartnere for eksempel i forbindelse med tilpassa opplæring
- Tredje studieår: Fokus på ledelse, samarbeid på skolenivå, utviklingsarbeid og skolebasert vurdering.

Samarbeid med elevenes foresatte kan inngå både som del av skole-/fellestid og veiledningstimer hvert studieår. Deltakelse i dette arbeidet kan måtte legges utenom praksisperiodene eller på kveldstid slik at studentene kan delta i hjem – skole - samarbeidet etter intensjonene i fagplan for praksis. Deltakelsen i kontaktlærerarbeid, team/trinnarbeid og skole-/fellestid klargjøres i planleggingsmøter og gjennom praksiskontrakt.

Frammøteregler

Det er obligatorisk frammøte til all undervisning, veiledning, for- og etterarbeid knytta til praksis. Fravær på grunn av sykdom eller velferdsgrunn skal varsles/godkjennes av praksislærer. Ved fravær over 15 prosent av allmennpraksistida i et studieår, blir studiedeltaking i praksis ikke godkjent. Slikt fravær skal varsles til praksisansvarlig så raskt som mulig. Skyldes fraværet ut over 15 prosent sykdom eller godkjent velferdsgrunn, kan det etter søknad legges opp til tilleggspraksis slik at studenten får godkjent praksis innen studieårets slutt. Slik tilleggspraksis legges normalt til studentens praksisskole og til samme praksislærer. Søknaden avgjøres av praksisansvarlig i samråd med praksislærer og rektor. Dersom studenten ikke får godkjent tilleggspraksis grunnet for høyt fravær, blir praksisen dette studieåret registrert som ikke bestått. Hele praksisen må da tas opp igjen. Permisjon fra praksis på grunn av deltaking i organisasjonsarbeid på nasjonalt eller internasjonalt nivå (f.eks. representasjonsoppgaver på landslagsnivå i idrett) kan innvilges etter søknad til

praksisansvarlig. Hvis denne permisjonen gjelder mer enn 15 prosent av praksistida i et studieår, kan det kreves økonomisk kompensasjon for avdelingas eventuelle ekstraavgifter ved gjennomføring av nødvendig tilleggspraksis. Studenttillitsvalgte kan ved studentpolitisk arbeid nasjonalt eller regionalt etter søknad være fraværende inntil 2 dager per studieår.

Sykdom hos praksislærer

Dersom praksislærer blir syk i løpet av en praksisperiode, må rektor ved praksisskolen bidra til å sikre studentene en forsvarlig praksisopplæring ved skolen på annen måte. Praksisansvarlig varsles. Studenter som i løpet av et studieår må skifte praksisskole på grunn av praksislærers sykdom eller av andre grunner, får melding om dette så snart avdelinga er informert. Oppfølgingslærer og studentgruppa deltar i drøftinger om alternative ordninger så langt råd er. Rapport fra og vurdering av praksis må i slike tilfelle samordnes fra begge praksislærere.

Studentene har ikke anledning til å ta betalt vikarjobb ved praksisskolen i løpet av praksisperioden.

Praksismuligheter i utlandet

Det er en viktig målsetting at studenter får innblikk i skole, skolesystem og skolesituasjon i land utenfor Norge. For studenter i 3. og 4. studieår er det derfor mulig å søke praksis i utlandet. Høgskolen har avtaler med flere grunnskoler i utlandet som studentene kan søke seg til. Begrunnet søknad sendes praksisansvarlig. Ved behandlingen vektlegges søknad, karakterer, praksisrapporter og hvordan den enkelte student har fungert i studiet. Praktisk organisering må i stor grad gjøres av studentene selv. Fullstendig informasjon om dette finnes på HiST ALT sine nettsider. Det vil også bli avholdt egne informasjonsmøter for studentene om praksis i utlandet.

SAMARBEID OM PRAKSISOPPLÆRINGA

Ansvarsfordeling

Praksislærerfordeling og praksisgruppeetablering skjer så tidlig i studieåret som praktisk mulig. Studentgruppa har ansvar for å ta kontakt med oppnevnt praksislærer, og det understrekes at hele gruppa må møte til planleggingsmøtene. Faglærere, lærerne fra høgskolen og praksislærer har et felles ansvar for planlegging, gjennomføring og etterarbeid av hver praksisperiode, men praksislærer har et særskilt ansvar for selve praksisopplæringa. Høgskolens oppfølgingslærer har ansvar for samarbeidet fra høgskolens side inn mot den enkelte praksisgruppe og praksislærer/praksisskole.

Rektors oppgave

Rektor er leder for sin praksisskole og dermed ansvarlig for at hele skolen inkluderes i det å ta i mot studenter i praksis. Dette innebærer også å være koordinerende instans og kontaktperson i forhold til høgskolen, praksislæreren og praksisstudenter ved behov. Rektor har ansvar for gjennomføring av praksis, organisering av studentenes deltaking i skolens fellesoppgaver, har ansvar for at studentene blir kjent med regler for taushetsplikt, sørger for at studentene får innsikt i skolens ledelse og andre områder på enhetsnivå, og skaffer kvalifisert vikar ved eventuell sykdom hos praksislærer. Rektor utvelger lærere med praksislærerfunksjon sammen med praksisansvarlig ved HiST ALT og tillitsvalgte.

Et særskilt ansvar for rektor er å profilere praksisskolens egenart overfor studentene, både når det gjelder satsingsområder og "skolekoden" som beskriver kulturen ved hver skole. Med tanke på studentenes refleksjoner og bevisstgjøring av egen yrkesrolle er det viktig at studentene får forståelse for at ingen skoler er like.

Oppfølgingslærers oppgave

Oppfølgingslæreren vil følge opp både praksisopplæring og øvrig studieforløp for gruppa. Hovedoppgaven til oppfølgingslærer er å være kontaktperson og støtte studentene i deres studieprogresjon, hvor praksis inngår som et sentralt element. De formelle bestemmelser som oppfølgingslærer må gjøre sine vurderinger i forhold til, er bl.a. forskrifter om skikkethetsvurdering, regler for frammøte og studiegang og regler for progresjon i studiet. Oppfølgingslærer vil normalt få ansvar for 2 - 4 praksisgrupper.

Oppfølgingslærers rolle i praksis vil blant annet bestå i å:

- innkalle studentgruppa til møte tidlig i høstsemesteret
- være ressursperson for studentene i samarbeidsspørsmål internt i gruppa eller i forhold til praksisskolen
- være samarbeidspartner for praksislærer i vurderings- og veiledningsarbeid inn mot studentgruppa og den enkelte student
- hjelpe studentene til å sette praksisopplæringa i sammenheng med teori og skaffe seg et helhetlig inntrykk av den enkelte student
- vurdere digital praksismappe til godkjent/ikke godkjent (gjelder 3. studieår 07/08)

Egen arbeidsbeskrivelse for oppfølgingslærere kan leses på HiST ALT sine internettsider.

Når oppfølgingslærerne er ute i praksisfeltet skal de følge både studentenes undervisning og veiledning, tilsvarende en hel arbeidsdag. Oppfølgingslærer har ansvar for å planlegge og avtale tidspunkt for oppfølging med praksislærer. Oppfølgingslærerfunksjonen bør benyttes på en fleksibel måte slik at det blir mest mulig meningsfylt for alle parter. Praksislærer og oppfølgingslærer utveksler forventninger i forkant av praksisoppfølging. Det er viktig at alle parter møter forberedt både til undervisning og veiledning, og dermed bidrar til å øke utbyttet av slike dager.

Praksislærers oppgave

Praksislærer har hovedansvar for planlegging og gjennomføring av praksisopplæring for den enkelte studentgruppe etter gjeldende avtaleverk og høgskolens vedtatte planer. Dette gjelder først og fremst veiledning og vurdering av studentene i praksisopplæringa, herunder også skikkethetsvurdering. Men praksislærerne må også delta i oppgavefaglig veiledning og med å tilrettelegge for at studentene kan bruke praksis som studiearena, noe som vektlegges i rammeplanen for allmennlærerutdanningen. Mer om dette i delen om praksisveiledning. Praksislærerne samarbeider med oppfølgingslærer om krav og forventninger til praksis og ansvar for veiledning/oppfølging.

Team

Når flere praksislærere tar imot en studentgruppe i team, har de samme ansvar som når en praksislærer tar imot en studentgruppe alene. Men oppgaver, ansvar og roller må fordeles mellom teammedlemmene i forkant av praksisperioden. Studentene må også informeres om hvordan teamet har tenkt å ordne dette, slik at alle parter vet hvem som har ansvar for hva. Teamet velger en koordinator som leder dette arbeidet og som også har kontakten med høgskolen.

Studentenes oppgave

For- og etterarbeid til praksis er en obligatorisk del av undervisninga i 1. – 3. studieår. I første og andre studieår legges dette til pedagogikkundervisninga. I 3. studieår skjer dette arbeidet i undervisningen i studiefaget. All praksis inkludert deltakelse i undervisning og veiledning er også obligatorisk. Hver enkelt student har ansvar for aktiv deltakelse i planlegging, gjennomføring og etterarbeid av praksisopplæringa i samsvar med fagplan for praksisopplæringa, pålagte oppgaver og bestemmelser fattet av lærerteam. Studentene har ansvar for å bidra til å utvikle samarbeidet i praksisgruppa og med praksislærer, for eksempel gjennom obligatorisk praksiskontrakt, og til å gi oppfølgingslærer en skriftlig plan for undervisninga på oppfølgingsdagene. Studentene har også ansvar for å gjøre endelig avtale om tidspunkt for fleksibel praksis med praksislærer (se retningslinjer bak i heftet).

Studentgruppen og veiledningen

Studentgruppen er en betydelig ressurs i veiledningssituasjonen, der alle går inn og tar medansvar for å drive veiledningssamtalen videre på bakgrunn av observasjoner, erfaringer og refleksjoner. "Læring gjennom samarbeid" er særlig aktuelt i praksis. Derfor er arbeid med å støtte opp om gruppeprosesser i praksisgruppen en viktig oppgave både for pedagogikklærer, oppfølgingslærer og for praksislærer.

Etterarbeid

Praksiserfaringene deles og bearbeides når studentene er tilbake på høgskolen. Lærerteamet sørger for koordinering mellom fagene. Etterarbeidet kan skje på tverrfaglig basis. Det kan bli lagt til rette for at praksislærerne deltar på deler av etterarbeidet på høgskolen. Det bør brukes varierte dokumentasjonsformer i forbindelse med praksiserfaringer. Praksisansvarlig sørger for at praksis blir gjort til gjenstand for årlig evaluering.

Studenter på 3. studieår skal lage en egen digital praksismappe som er gjennomgående for allmennpraksis de tre første studieårene. Denne samlemappa skal sikre tverrfaglighet og synliggjøre progresjonsprinsippet for praksisopplæringen. Arbeidskravet skal godkjennes av oppfølgingslærer. Mappekravene kan leses ved å gå inn på it's:learning. For studenter på 1. og 2. studieår er den digitale praksismappa erstattet med digital eksamensmappe.

Praksislærernes, praksisskolenes og skoleeierens medbestemmelse ved avdelinga

Det er opprettet et eget koordinerende praksisutvalg (PU) med representanter for kommunene og høgskolen. PU er et koordinerende organ som møtes minst 1 gang per studieår for å gjennomgå og vurdere praksisarbeidet. I tillegg er det opprettet et eget arbeidsutvalg for praksis (AU), som består av praksisadministrasjonen og valgte representanter for rektorene og praksislærerne. Praksislærerne har også valgte representanter i avdelingas kvalitetsutvalg og ulike fagutvalg. Alle praksislærerne møtes til praksisskoleforum enkelte torsdager fra kl. 13.30. Praksisskolenes rektorer oppfordres også til å komme på disse møtene, samt at det vil bli avholdt egne rektorfora.

OM PRAKSISVEILEDNING

Mer om veiledning kan leses ved å gå inn på HiST ALT sine nettsider, for eksempel:

- Råd og anbefalt framgangsmåte for før- og etterveiledning
- Didaktisk relasjonsmodell
- Om observasjon som metode
- Prinsipper for oppgavefaglig veiledning

Innfallsvinkler til allmennpraksis

Det skilles mellom bruken av praksis som øvingsarena og praksis som studiearena, med konsekvenser for det tradisjonelle veiledningsbegrepet. Veiledning rundt praksis som øvingsarena tar utgangspunkt i studentens undervisningsopplegg, og som oftest mottar studenten før- og etterveiledning fra medstudenter og praksislærer. Hovedfokus vil være på yrkesrollen studenten er på vei inn i. Aktuelle emner kan for eksempel være studentens presentasjon av lærestoffet i undervisningssituasjonen, organisering av læringsmiljøet, tilpassa opplæring, elevvurdering og grad av måloppnåelse.

Bruk av praksis som studiearena skal også være veiledet, men som regel med et annet fokus. Studenten må lære seg å se eleven – elevgruppa – skolemiljøet og kollegiet – mer enn å ha blikket på seg selv og sin lærergjerning. Sammenkobling av teori og praksis vil være særlig aktuelt. Studenten må ta i bruk pedagogisk teori eller fagteori for å forstå sammenhenger i praksis, omvendt er det muligheter for å trekke praksiserfaringer inn i teorien for lettere å kunne forstå og deretter benytte teorien. Faglærer ved høgskolen får her hovedansvaret for veiledningen. Det forventes at praksislærer etter studentens initiativ evner å belyse teorien ut fra egne og/eller studentenes praksiserfaringer. Det kan også være at fagdidaktiske og/eller metodiske problemstillinger fra eller på tvers av studiefagene er utgangspunktet, og på disse områdene får praksislærer en viktig rolle.

I utgangspunktet vil praksisfeltet være øvingsarena først og fremst i de tidsfaste praksisperiodene og studiearena i de fleksible praksisdagene. Det er imidlertid viktig å understreke at all allmennpraksis vil ha elementer av begge: Medstudenter som observerer et undervisningsforløp i praksisperioden (øvingsarena) har gode muligheter til også å lære noe om læringsteori og barns og unges utvikling (studiearena). En fleksibel praksisdag med utgangspunkt i et konkret studiefag og føringer derfra (studiearena) vil ofte også innebære utprøving av et undervisningsopplegg (øvingsarena).

Det er utarbeidet egne retningslinjer for organisering av fleksibel praksis, dette for å få den nødvendige "struktur på fleksibiliteten" slik at alle parter skal forstå egen rolle og ha rom for planlegging. Retningslinjene finnes på vevsidene og som vedlegg til denne håndboka.

Praktisk yrkesteori (PYT)

Framfor å formidle den "riktige" yrkeskunnskapen er det et mål å gi veiledning som refleksjon over handling. Dette går ut på å hjelpe studentene til å bli klar over det grunnlaget som deres lærerarbeid springer ut av. Ved å bli mer bevisst sin egen praktiske yrkesteori (PYT), vil sjansene øke for å videreutvikle den eksisterende kunnskapsbasen. Læreres og studenters egen praktiske yrkesteori er den enkeltes personlige, sammenvevde erfarings- og teoribaserte kunnskap farget av de verdier (politiske, etiske, livssynsmessige) personen har. Dette er altså handlingsgrunnlaget når studentene utfører lærerarbeid i praksisskolen.

Utveksling av forventninger

De involverte partene i forbindelse med allmennpraksis fyller ulike roller og innehar ulike typer kompetanse som alle er nødvendige for at studenten skal utvikle sin egen praktiske yrkest teori (PYT). De ulike rollene er allerede skissert i del 2. I tillegg er det avgjørende at kommunikasjon og samarbeid mellom de ulike partene er god. Det er derfor viktig at praksislærere og studenter møtes i god tid før praksis, at samarbeidet i studentgruppa følger avtalen som er inngått i praksiskontrakten, at rektor og kollegiet ved praksisskolen er klar over sine roller, og at oppfølgingslærer møter forberedt til praksisoppfølging.

Utveksling og tydeliggjøring av studentenes, praksislærerens/praksisskolens og faglærernes/oppfølgingslærernes forventninger blir dermed nøkkelord for at studentene skal oppleve en utbytterik og helhetlig praksis. Som en konsekvens er det viktig at all informasjon er tydelig og går ut tidsnok. Deler av denne utvekslinga vil foregå via it's:learning.

Utforming av et planleggings- /veiledningsgrunnlag når praksis er øvingsarena

Praksisopplæringa ved HiST ALT vektlegger bruk av planleggingsdokument fra studentene. Når dette "dokumentet" gir grunnlag for veiledning, blir det et veiledningsdokument eller veiledningsgrunnlag. Et slikt dokument gjør det nødvendig for studentene å tenke grundig gjennom forhold ved undervisningssekvensen, og det bidrar også som nyttig informasjon til medstudenter, praksislærer og oppfølgingslærer, slik at veiledningen både kan forberedes og forbedres. Studievurderinga for praksisopplæringa viser at de fleste studenter ser stor nytte i et slikt dokument. Normalt benyttes didaktisk relasjonsmodell som utgangspunkt for veiledningsgrunnlaget.

Tiden i veiledningstimene oppleves som regel altfor kort til å gripe fatt i alt som har skjedd i studentenes praksissituasjon. Derfor er det nødvendig å gi eksemplarisk veiledning, dvs. at praksislærer og studentgruppe velger å konsentrere seg om enkelte, utvalgte områder. Det som velges bør være sentralt for lærerarbeid, må angå dem som deltar i veiledningen og ha overføringsverdi. Studentene bør etter hvert også kunne ta ansvar for å lede veiledningstimene.

Utfylling av veiledningsgrunnlag mister mye av sin verdi hvis den får et rituelt preg. For det første må studenten være klar over hensikten med veiledningsgrunnlaget, for det andre må medstudenter og praksislærer ta tak i det planlagte og gi konstruktiv veiledning før og etter undervisningsaktiviteten, og for det tredje må praksislærer og studentgruppe sammen finne ut hvor ofte et detaljert veiledningsgrunnlag skal leveres.

Det viktigste er at studentene møter forberedt til all praksisvirksomhet; dette vil ikke nødvendigvis si at didaktisk relasjonsmodell skal brukes til alle undervisningsøkter. All planlegging bør imidlertid, av hensyn til studenten selv og ikke minst medstudenter, praksislærer og oppfølgingslærer, være skriftliggjort. Men på samme måte som det ikke gis omfangsrik før- og etterveiledning til alle økter bør man også tenke fleksibelt i forhold til bruken av veiledningsgrunnlag. Her må det også tas i betraktning hvor langt i utdanningsforløpet studentene er kommet.

Temaveiledning

Praksislærer har i samarbeid med praksisskolens rektor ansvar for å bringe inn overordna perspektiver på aktuelle pedagogiske tema. Dette kan være tema knytta til elevene, foresatte, skolen som system, skole og samfunn, læring, perspektiv fra ulike fags didaktikk, pedagogisk teori osv. Denne typen veiledning kan gjerne legges opp i form av egne temaveiledningsøkter. Her er det mulig for praksislærerne å samarbeide om veiledning, i tillegg til at det innenfor noen emner vil være naturlig for rektor å ta hovedansvar.

Føringer fra høgskolen

Lærerteamet ved høgskolen har ansvar for å utarbeide en enhetlig plan i forbindelse med praksis. I denne planen skal det tas hensyn til følgende:

Fagplan for praksis – med mål og innhold for hvert studieår
Fagplaner og semesterplaner i de enkelte studiefag
Tverrfaglige forpliktelser
Praksisskolenes egenart og satsingsområder
Mappekrav i digital praksismappe

I forbindelse med føringene fra høgskolen, for eksempel prosjektarbeid og ulike mappebidrag, kan også praksislærere og praksisskolenes øvrige personale gi nyttig veiledning og vurdering. Lærertemaet må imidlertid være forsiktige med å styre for mye av praksisvirksomheten gjennom å pålegge studentene mange arbeidsoppgaver, da dette kan hindre praksisskolenes handlingsrom. Som tidligere nevnt bør praksisskolene profilere seg ved å tydeliggjøre sine satsingsområder. Arbeidet med en enhetlig plan vil være atskillig enklere hvis praksisskolene trekkes inn i planleggingsarbeidet, for eksempel gjennom bruken av it's:learning. Med tanke på en helhetlig opplæring i lærerstudiet, med tette forbindelser mellom høgskole og praksisfelt, er det avgjørende at partene er i dialog så tidlig som mulig slik at det kan være mulig å synkronisere års- og periodeplaner.

Loggskriving

Å skrive logger er en faglig god måte å sikre refleksjon over praksis på og å ta vare på praksiserfaringene for senere bruk. En fordel med logg er at man kan velge fokus og at en kan knytte både tanker og følelser til det en har erfart. I fagplan for praksisopplæringa forpliktet studentene til å skrive logger i tilknytning til sine praksisperioder. Loggskriving blir i tillegg viktig ved bruk av praksis som studiearena; logg blir et medium for studenten å synliggjøre læringsutbytte på.

Praksislærer bør gi respons på praksisloggene, ikke minst fordi respons på slik refleksjon kan være viktig med tanke på utviklinga av en praktisk yrkest teori. Vi anbefaler at e-post eller it's:learning brukes til levering og respons på loggene. Gjennom praksiskontrakt blir studenter og praksislærer enige om frekvens for innlevering og forventninger til innhold og respons.

VURDERING OG PRAKSISRAPPORTERING

I praksis foregår en kontinuerlig vurdering av studentene. Vurderingen skal støtte opp om studentenes læring og utvikling. Studentene skal vurderes i forhold til om de består/ikke består praksis, men også i forhold til skikkethet. Dette er to separate vurderingsordninger med to separate prosedyrer.

Bestått/ikke bestått

Studentenes utvikling skal i første rekke vurderes opp mot vurderingskriteriene for praksis som er fem kompetanseområder: Faglig, sosial, didaktisk, yrkesetisk, samt endrings- og utviklingskompetanse. Se utfyllende beskrivelse lenger bak i heftet. Det viktig å ha fokus på disse og utvikle gode måter å måle studentenes kompetanse i forhold til kriteriene. Deretter kommer mål og innhold i fagplan for praksis, praksiskontrakt og forhold på den enkelte arbeidsplass. Under vurderingen er det viktig å ta hensyn til hvilket studieår i utdanningen studentene befinner seg på.

Prosedyrer ved tvil om bestått praksis

Studentene skal vurderes hvert studieår etter karakterskalaen bestått/ikke bestått. Studenter som står i fare for å få karakteren ikke bestått i praksis, må få vite dette så

tidlig som mulig. Der praksislærerne er i tvil om praksis vil kunne bestå, må de så snart som mulig ta kontakt med oppfølgingslærer for å drøfte tilfeller hvor de føler seg usikre. Det bør da sikres at andre lærere også har sett studenten når han/hun har undervisningsansvar. I følge fagplanen fastsettes karakteren av praksislærer etter drøfting og samarbeid med de faglærere som har deltatt i samarbeid om praksis i det enkelte studieår. Studenten må ha bestått praksis i studieåret for å kunne gå videre i praksisopplæringen. Hver praksisperiode kan gjennomføres inntil 2 ganger. Studenter som har fått karakteren ikke bestått i praksis må snarest kontakte praksisledelsen for å gjøre avtale om ny praksis.

Skikkethet

Det skal foretas løpende skikkethetsvurdering av alle lærerstudenter gjennom hele studiet. Skikkethetsvurderinga skal inngå i en helhetsvurdering av studentens faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger for å være lærer. En student som utgjør en mulig fare for elevers rettigheter, sikkerhet og psykiske og fysiske helse er ikke skikket for læreryrket. Se utfyllende beskrivelse av kriterier lenger bak i heftet.

Prosedyre ved tvil om skikkethet

Begrunnet tvil om en students skikkethet meldes skriftlig til skikkethetsansvarlig ved HiST ALT. For tiden er dette Harald Lauglo. Alle som er i kontakt med studenten kan levere inn tvilsmelding, altså både faglærere, praksislærere, administrativt tilsatte og medstudenter. Studenten varsles skriftlig av skikkethetsansvarlig om at tvilsmelding foreligger og innkalles til en vurderingssamtale, og det gis tilbud om utvidet veiledning/oppfølging. Hvis forbedring uteblir, skal saken fremmes for en egen skikkethetsnemnd. Nemndas innstilling sendes Høgskolestyret for endelig vedtak. Ta kontakt med skikkethetsansvarlig eller oppfølgingslærer om du ønsker å ha en samtalepartner ved høgskolen om skikkethet før eventuell tvilsmelding sendes. En praksislærer og 2 studentrepresentanter er også med i skikkethetsnemnda.

Individuell vurderings- og veiledningssamtale

Mot slutten av hver praksisperiode (altså både høst og vår for studieår med 2 praksisperioder) skal det gjennomføres en individuell vurderings- og veiledningssamtale mellom praksislærer og student. Her gjøres studenten kjent med en oppsummerende vurdering. Tema for den individuelle samtalen er kriterier for vurdering; hva studenten mestrer godt, mindre godt og hvilke "vekstpunkt" studenten bør fokusere på i videre praksis.

Praksisrapport

Etter endt praksis i et studieår skal praksislærer skrive praksisrapport. Rapporten er todelt:

Del 1 er en beskrivende del hvor det redegjøres for praksisprogrammet studentgruppa har gjennomført. Normalt vil denne delen kunne gjøres felles for hele gruppa (når gruppa har fulgt samme praksisprogram).

Del 2 er en vurderende del hvor den enkelte students arbeid vurderes. Den munner ut i en formell individuell vurdering, *bestått – ikke bestått*.

Praksisrapporten bygger på vurderingskriteriene for praksis, innhold og målsetting for den enkelte praksisperiode (beskrevet i fagplan for praksis), samt praksiskontrakt og forholdene i den enkelte praksisklasse. Momenter til praksisrapporten er gjengitt på i egen tabell på side 16.

Praksislærer sender rapporten til
Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for lærer- og tolkeutdanning
v/praksissekretær
7004 Trondheim

Rapporten sendes seinest 14 arbeidsdager etter siste praksisperiode i et studieår.
Praksislærer distribuerer rapporten gjennom post og e-post som følger:

Pr. post: I sin helhet i 2 eksemplarer (fellesdel og individuell del for alle på gruppa). I tillegg felles del og individuell del til den enkelte student.

og

Pr. e-post: rapporten i sin helhet, sendes til praksisadministrasjonen ved
berit.h.gilde@hist.no

Praksisadministrasjonen videreleverer rapportene til oppfølgingslærer og studenter etter at de er registrert. Ingen rapporter leveres studentene eller faglærere direkte.

Ved oppstart i praksis påfølgende studieår, skal studenten på det første møtet levere kopi av praksisrapporten til ny praksislærer, slik at det blir best mulig sammenheng i studentenes praksis. Det er derfor viktig at en hver praksislærer er tydelig og konkret i sine vurderinger på hva den enkelte student må arbeide videre med i forhold til praksisfeltet. Dersom praksislærer i en praksisperiode har vært i tvil om hvorvidt en student skal bestå praksis eller ikke, og/eller dersom det har vært tvil om skikkethet, bør praksisrapporten inneholde informasjon om hvilke tiltak som ble satt i verk for å hjelpe studenten til å bestå praksis.

Det er praksislærers ansvar å videreføre læringsprosessen slik at det skjer en videreutvikling hos studenten i forhold til den vurderingen studenten tidligere har fått. Praksislærer må sørge for å hente inn forrige års praksisrapport fra alle studentene i sin gruppe og melde fra til praksiskonsulent om ikke dette ivaretas. Praksisrapporten er et internt dokument til bruk bare ved avdelingen. Vurderingen av studentene må ikke overskygge studentenes muligheter til å gjøre utprøvinger i praksisfeltet.

Momenter til innhold i praksisrapport (se også Vurderingskriterier for praksis):

Del 1 (fellesdel): Begrenses til 2-3 sider	
<i>Data om studentgruppa:</i> Studentnavn Studieår/klasse ved HiST ALT Praksislærer Praksisskole Trinn ved praksisskolen Pedagogikk lærer (1+2. studieår) Oppfølgingslærer Praksisperioder (dato)	<i>Beskrivelse av studentenes praksisprogram:</i> Kontakt- og planleggingsmøter før praksis Praksisinhold/tema (stikkord) Arbeidsmåter, inkludert bruk av lokalt læringsmiljø Samarbeidsoppgaver med HiST ALT Veiledningstimenes innhold Samarbeidet på gruppa Praksisoppfølging fra HiST ALT

Del 2: (individuell del):

Studentdata:

Studentnavn	Studieår/Klasse ved HiST ALT	Praksislærer
Praksisskole	Trinn ved praksisskolen	Praksisperioder (dato)
Fravær		

Vurderingsområder: 1. Faglig kompetanse 2. Didaktisk kompetanse 3. Sosial kompetanse 4. Endrings- og utviklingskompetanse 5. Yrkesetisk kompetanse Utvikling av lærerdyktighet (evt. Fra 1. til 2. periode)	Mestrer godt: Under hvert kompetanseområde gis en vurdering av studentens prestasjoner, inkludert tydelige meldinger om hva studenten mestrer godt.	Vekstpunkt: Under hvert kompetanseområde gis en vurdering av studentens prestasjoner, inkludert tydelige "vekstpunkter" studenten bør fokusere på i videre praksis
--	---	--

Helhetsvurdering av skikkethet

Den individuelle delen skal munne ut i en formell vurdering etter skalaen bestått/ikke bestått. **Denne skrives på separat ark.**

Studentens navn:
Studieår/klasse:
Fravær:
Formell vurdering:
Praksislærer (underskrift):

Vedlegg

A Vurderingskriterier for praksis

Rammeplan for allmennlærerutdanninga beskriver fem kompetanseområder studentene skal utvikle seg innenfor, rettet mot sentrale oppgaver i framtidig daglig arbeid som lærer. Disse blir vurderingsområder hvert studieår:

Faglig kompetanse

Didaktisk kompetanse

Sosial kompetanse

Endrings- og utviklingskompetanse

Yrkesetisk kompetanse

Disse kursiverte vurderingsområdene betraktes som hovedområder. Underpunktene betraktes som veiledende og må sees i forhold til mål og innhold for praksis samt praksiskontrakt, og anvendes ut fra hvor i studiet studenten befinner seg.

Rammeplanen lister opp veiledende underpunkter for disse kompetanseområdene:

Faglig kompetanse

Studenten skal

- kjenne innhold, teorier og metoder i de enkelte basisfagene i grunnskolen
- ha kunnskaper om barn, barndom og pedagogisk arbeid
- ha kunnskaper om teorier og arbeidsformer innenfor og på tvers av fag

Didaktisk kompetanse

Studenten skal

- kunne analysere læreplaner
- kunne reflektere over innhold, arbeidsmåter, læremidler, læringsstrategier og vurderingsformer
- kunne analysere forutsetninger og behov hos barn og unge
- kunne legge til rette lærings- og utviklingsprosesser for alle elever

Sosial kompetanse

Studenten skal

- kunne observere, lytte, forstå og respektere andres handlinger og synspunkter
- kunne samarbeide med elever, kolleger/medstudenter og foreldre/foresatte
- kunne være ledere i et lærende fellesskap
- kunne vise omsorg for den enkelte

Endrings- og utviklingskompetanse

Studenten skal

- kunne analysere, vurdere og forbedre egen virksomhet
- kunne analysere, vurdere og bidra til å forbedre skolens virksomhet, både når det gjelder aktivitetsplaner, arbeidsmåter og organisering av opplæringa
- kunne ta i bruk egen kreativitet

Yrkesetisk kompetanse

Studenten skal

- ha innsikt i egne holdninger
- ha innsikt i de etiske utfordringene i yrket
- kunne vurdere læringssituasjonene i lys av de grunnleggende verdiene opplæringa bygger på

B Skikkethetsvurdering

Det skal foretas løpende skikkethetsvurdering av alle lærerstudenter gjennom hele studiet. Skikkethetsvurderinga skal inngå i en helhetsvurdering av studentens faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger for å være lærer. En student som utgjør en mulig fare for elevers rettigheter, sikkerhet og psykiske og fysiske helse er ikke skikket for læreryrket. Begrunnet tvil om en students skikkethet meldes skriftlig til skikkethetsansvarlig ved HiST ALT. For tiden er dette Harald Lauglo. Alle som er i kontakt med studenten kan levere inn såkalt tvilsmelding, altså både faglærere, praksislærere, administrativt tilsatte og medstudenter. Studenten varsles skriftlig av skikkethetsansvarlig om at tvilsmelding foreligger og innkalles til en vurderingssamtale, og det gis tilbud om utvidet veiledning/oppfølging. Hvis forbedring uteblir, skal saken fremmes for en egen skikkethetsnemnd. Nemndas innstilling sendes Høgskolestyret for endelig vedtak. Ta kontakt med skikkethetsansvarlig eller oppfølgingslærer om du ønsker å ha en samtalepartner ved høgskolen om skikkethet før eventuell tvilsmelding sendes. En praksislærer og 2 studentrepresentanter er også med i skikkethetsnemnda.

Kriterier ved vurdering av om en student er skikket er:

- a. Studenten viser manglende vilje eller evne til omsorg og til å lede læringsprosesser for barn og unge i samsvar med mål og retningslinjer for barnehagens og skolens virksomhet.
- b. Studenten viser manglende vilje eller evne til å ha oversikt over hva som foregår i en barnegruppe eller klasse og ut fra dette skape et miljø som tar hensyn til barn og unges sikkerhet og deres psykiske og fysiske helse.
- c. Studenten unnlater å ta ansvar som rollemodell for barn og unge i samsvar med mål og retningslinjer for barnehagens og skolens virksomhet.
- d. Studenten viser manglende vilje eller evne til å kommunisere og samarbeide med barn, unge og voksne.
- e. Studenten har problemer av en slik art at han/hun fungerer svært dårlig i forhold til sine omgivelser.
- f. Studenten viser for liten grad av selvinnsikt i forbindelse med oppgaver i lærerstudiet.
- g. Studenten viser manglende vilje eller evne til å endre uakseptabel adferd i samsvar med veiledning.

Minst ett av disse punktene må være "oppfylt" i stor grad for at studenten ikke er skikket for læreryrket. *Rundskriv F-060-99* fra Utdannings- og forskningsdepartementet inneholder fullstendige retningslinjer for skikkethetsvurdering i lærerutdanninga. Rundskrivet kan leses i sin helhet via Høgskolen i Sør-Trøndelag sine nettsider.

C Møteplan 2007/2008:

HVA	STUDIEÅR	DATO	UKE	TID	HVEM
Praksisåret starter	Alle	23. august	34	14-16	Praksislærere/praksisskolerektorer/ oppfølgingslærere/faglærere/programansvarlig
Innføringskurs nye praksislærere+ it's:learning	Alle	27. august	35	13-18	Nye praksislærere
Praksismøte	2.	30. august	35	14-16	Todelt møte: 1: Praksislærere/oppfølgingslærere. 2: Studenter inkluderes, gruppevis
Rektorforum	Alle	6. september	36	14-15.30	Alle praksisskolerektorer
Praksisseminar	1	20-21. september	38	To dager	Praksislærere/oppfølgingslærere/rektorer knyttet til 1. studieår, Selbu
Kursdag	2.	26. september	39	9-14	Praksislærere 2. studieår
Praksismøte	3.	4. oktober	40	14-16	Todelt møte: 1: Praksislærere og oppfølgingslærere. 2: Studenter inkluderes, gruppevis
Praksisskoleforum	Alle	18. oktober	42	13.30 -16	Input for praksislærere og praksisskolerektorer
Praksisseminar	1	10. januar	2		Dagsseminar for praksislærere, oppfølgingslærere og faglærere knyttet til 1. studieår.
Praksismøte GLSM	2	17. januar	3	13.30 -15.30	Todelt møte: 1. Informasjon til veiledere 2: Veiledere og studenter møtes gruppevis.
Praksisskoleforum	Alle	24. januar	4	13.30 -16	Input for praksislærere og praksisskolerektorer
Praksismøte	3	7. februar	6	14-16	Todelt møte: 1: Praksislærere/oppfølgingslærere 2: Studentene inkluderes, gruppevis
Kursdag	3	5. mars	10	9-14	Praksislærere 3. studieår
Rektorforum	Alle	27. mars	13	14.00 – 15.30	Alle praksisskolerektorer
Praksisutvalg		9.april	15	14-16	Repr. Fra Trondheim, Malvik og Klæbu kommune, dekan og praksisansvarlig
Praksisskoleseminar	Alle	24-25. april	17	18 To dager	Alle praksisskolelærere, oppfølgingslærere, praksisskolerektorer

Praksismøtene er todelte planleggingsmøter. I første del møtes praksislærere i allmennpraksis og oppfølgingslærere klassevis. Deretter møtes den enkelte praksisgruppe med sine praksislærere og oppfølgingslærere. Praksismøtene starter kl. 14.00.

Praksisskoleforum gjelder alle praksislærere i allmennpraksis og er obligatoriske. Rektorene anbefales også å møte. Praksisskoleforum starter vanligvis kl. 13.30.

Rektormøter er satt opp to datoer. Det er også ønskelig at *rektorene møter 23. august til oppstart av praksisåret*

Kursdager er et tilbud til våre praksislærere knyttet til 2. og 3. studieår (og rektorer hvis de ønsker det) mens studentene har selvstendig praksis i grunnskoleklassene. Kursdagene varer vanligvis kl. 09.00 – 14.00.

Kurs for nye praksislærere avholdes mandag 27. august kl.13.00 – 18.00 (uke 35)

Praksisutvalget er sammensatt av representanter fra HiST ALT og fra hver av de kommunene som har praksisskoleavtale med HiST ALT. En representant fra tjenestemannsorganisasjonene deltar også i PU. PU skal ihht. gjeldende avtale møtes 1 gang pr. studieår.

Praksisårets start 23. august er obligatorisk for praksislærere og oppfølgingslærere.

Nytt i høst er oppstart av prosjektet **Praksis 2007**, som er knyttet til 1. studieår. Praksislærere og oppfølgingslærere knyttet til 1. studieår vil derfor ha en litt annen møtestruktur enn dem som er knyttet til 2. og 3. studieår.

D Årsplan for Avdeling for lærer- og tolkeutdanning 2007/2008

Uke	dato	Annet	1. studieår	2. studieår	3.studieår	4. studieår
33	13-14.aug	Planleggingsdager ansatte HiST ALT				
33	16.aug	Studiestart	Se eget program			
	20.aug	Skolestart grunnskolen				
34	21.aug	Undervisningsstart		Undervisningsstart og registrering		
35						
36			2 dager observasjonspraksis			
37	10.sep	Valgdag - skolefri	Drama			
38				Allmennpraksis		
39				Allmennpraksis		
40	3-4. okt	3-4. studieår Rammeplantema		Allmennpraksis	Ditt valg	Rusproblematikk
41		Høstferie grunnskolen				
42	19.okt	3-4. studieår Samarbeid hjem/skole			Samarbeid hjem/skole	
43		1. studieår - Barn i sorg og krise	Barn i sorg og krise		Allmennpraksis	
44					Allmennpraksis	Fagpraksis
45					Allmennpraksis	Fagpraksis
46	16.nov	1. studieår: Allmennpraksis	Fredag 16. nov: Allmennpraksis			
47			Allmennpraksis			
	30.nov	Grunnskolen fri	Allmennpraksis			
	28-29.nov	Personalseminar HiST ansatte				
48	30.apr	Siste frist for innlevering av mappeeksamen alle studieår				
49	07.des	Siste undervisningsdag 3-4. studieår			Siste undervisningsdag	
	13.des	Siste undervisningsdag 2. studieår		Siste undervisningsdag		
	14.des	Siste undervisningsdag 1. studieår	Siste undervisningsdag			
50		Eksamensperiode 2./3./4. studieår				
		Eksamensperiode 1-4. studieår				
51	21.des	Siste skoledag grunnskolen				
52						

1	Eksamensperiode (ny/utsatt)		Eksamen			
	03.jan	1. skoledag grunnskolen				
2	07.jan	Undervisningsstart 1-4. studieår	Undervisningsstart			
3	18.jan	3. og 4. trinn: Internasjonalisering/flerkultur			internasjonalisering/flerkult	
4	24.-25. jan	2. trinn: realist for en dag		Realist for en dag		
5						
6				GLSM		
7						
8		Vinterferie grunnskolen hele uka				
	30.apr	Siste frist for innlevering av mappeeksamen alle studieår				
9					Allmennpraksis	
10					Allmennpraksis	Fagpraksis
11		2. trinn: Førstehjelp/samisk tema		Førstehjelp/samisk	Allmennpraksis	Fagpraksis
12		påskeferie grunnskolen og HiST ALT				
13						
14				Skoleovertakelse		
15	11.apr	3. og 4. trinn: Entreprenørskap/nyskaping		Skoleovertakelse	Entreprenørskap/nyskaping	
16			Allmennpraksis			
17	25.apr	3. og 4. trinn: Miljø- og ressursforvaltning	Allmennpraksis		Miljø- og ressursforvaltning	
18	1-2. mai	Grunnskolen fri	Allmennpraksis			
19			man+tir allmennpraksis			
20	12. mai - 2. pinsedag			Undervisningsslutt 16. mai		
21		eksamensperiode 2-4. studieår: uke 21-24				
22	31.mai		Undervisningsslutt 30.05			
23	04.jun	Avslutning for avgangsstudentene				
		Eksamensperiode 1. studieår: uke 23-24				
24						
25	19.jun	Siste skoledag grunnskolen				

OBS! 1. studieår: Fire praksisdager fordeles på studieåret

E Retningslinjer for organisering av fleksibel praksis

Erfaring viser at studentene har godt faglig utbytte av denne type praksis. Det er viktig å la faglige hensyn være utgangspunkt for fleksibel praksis.

I praksisopplæringa i allmennlærerutdanninga skilles det mellom veiledet og ikke veiledet praksis.

Fleksibel praksis anses som veiledet praksis og defineres som allmennpraksis utenom fastsatte praksisperioder. Praksislærer har normalt veiledningsansvar, men ofte med et annet fokus enn tradisjonell veiledning knyttet til studentenes øving i yrkesrollen. Hele studentgruppa må være representert ved veiledet praksis uansett om den er fleksibel eller foregår i praksisperioder, dette for at praksislærer skal ha mulighet til å beregne fravær fra praksis.

Små oppdrag i praksisfeltet der studentene samler inn data og/eller har opplegg med mindre grupper av skoleelever uten at praksislærer er involvert er ikke veiledet praksis, og teller ikke i normalt praksisomfang. Det oppfordres likevel til at studenter, faglig tilsatte ved høgskolen og praksisskolene kan samarbeide på denne måten så lenge det er gjort avtale på forhånd og alle parter er inneforstått med sin rolle.

Ansvar

Programansvarlige ved HiST ALT er ansvarlige for koordinering av fleksibel veiledet praksis. Hvert team ved avdelingen har hovedansvar for planlegging og gjennomføring i 1. og 2. studieår. I 3. studieår ligger dette ansvaret hos de enkelte fagseksjoner.

Ansvarlig teamleder 1. og 2. studieår/seksjonsleder 3. studieår ved ALT må varsle praksisadministrasjonen og programansvarlig hvis fleksibel praksis erstatter hele årsplanlagte praksisuker. Dette for å sikre entydig informasjon til eksterne samarbeidspartnere.

Omfang

1. studieår: Mengden begrenses til 5 dager pr. studieår. Dagene kan fordeles over hele studieåret.
2. studieår: Mengden begrenses til 5 dager pr. studieår. Må legges til høstsemesteret.
3. studieår: Det settes av maksimum 6 dager til fleksibel praksis (3 dager høst/3 dager vår)

All fleksibel praksis studieåret 2007/2008 må være avsluttet innen 1. mai 2008.

Praksislærerne må ha studentene i minst 2 sammenhengende uker for å ha tilstrekkelig vurderingsgrunnlag.

Eksakt tidspunkt bestemmes på følgende måte:

Teamleder ved ALT er ansvarlig for å utarbeide skriftlig informasjon til involverte praksislærere. Her må blant annet mål, hensikt og omfang komme klart fram, inkludert praksislærers rolle. It's:learning bør brukes her.

Henvendelsen må gå ut senest 3 arbeidsuker før første aktuelle fleksible praksisdag (observasjonsdager i starten av semesteret unntatt). Praksislærerne må bli forelagt alternativer når det gjelder tidspunkt, slik at de kan velge eksakt(e) dag(er) og dermed koordinere denne praksisen i forhold til egen årsplan og mottak av studentgrupper fra andre årskull.

Endelig avtale om tidspunkt skjer ved at praksisgruppa kontakter praksislærer. Praksislærere kan også oppfordres til å påvirke innholdet ved slike dager, for eksempel ut fra aktuelle forhold i elevgruppa.

F Fagplan for praksis

HiST Avdeling for lærer- og tolkeutdanning

PLAN FOR PRAKSISOPPLÆRINGA

Vedtatt av Avdelingsstyret i møte 10. mai 2005 (sak A 23/05)

Fagplanens inndeling:

1. Nasjonal rammeplan
2. Innledning til lokal fagplan
3. Innhold
4. Organisering og arbeidsformer
5. Vurderingsordning

1. Nasjonal rammeplan

I praksisopplæringa skal studentene møte de kravene og forventningene som blir stilt til lærere. De skal utvikle sin profesjonskunnskap gjennom å prøve ut og bearbeide egne faglige og didaktiske kunnskaper. Erfaringer og problemstillinger fra praksisfeltet er et sentralt utgangspunkt også for fagstudiene. For å gjøre sammenhengen mellom de ulike læringsarenaene tydelig må studiet legge til rette for didaktisk refleksjon.

Institusjonene lager en plan for praksisopplæringa. Denne planen bygger på målene for de enkelte fagstudiene og for utdanninga som helhet. Planen skal vise hvordan praksisopplæringa er organisert, og hvordan progresjonen er sikret gjennom studieløpet. Den skal understreke det ansvaret faglærere, studenter og praksisskoler sammen har for å planlegge og gjennomføre praksis og bearbeide praksiserfaringene. Praksisopplæringa tilsvarer 20-22 arbeidsuker, skal være veiledet og primært foregå i grunnskolen. Inntil 2 uker kan foregå på andre aktuelle praksisfelt. Studentene skal ha vurdering med karakterene bestått/ikke bestått etter hver praksisperiode.

Praksisopplæringa skal legges opp slik at studentene

- blir kjent med mangfoldet i oppgaven som lærer
- møter praksisfeltet som arena for studiearbeid i fagene og som arena for utforskning
- utvikler kunnskap om samspillet mellom elever og mellom elev og lærer, kunnskap om skoleledelse, klasseledelse og teamarbeid
- reflekterer over og utvikler didaktisk kunnskap i fagene og på tvers av fagene
- arbeider i et flerkulturelt læringsmiljø og legger til rette tilpasset opplæring for alle
- får erfare samarbeid med elevenes hjemmemiljø og andre med ansvar for barnas oppvekstmiljø
- analyserer praksiserfaringene i lys av teori, læreplaner for grunnskolen og egne erfaringer med elever
- får erfaring med arbeidsmetoder som fremmer entreprenørskap

2. Innledning til lokal fagplan

Rammeplanenes målsettinger for praksisopplæringa danner utgangspunktet for både innhold, organisering, arbeidsformer og vurderingsordning. Praksis de tre første årene av utdanninga er veiledet. Det betyr at studentene får sin praksisopplæring under veiledning av praksisskolens øvingslærere eller andre med kunnskap om praksisfeltet. Den enkelte praksisskoles årsplan og hensynet til elevene ved skolen skal ligge til grunn

for all praksis. Et siktemål ved alle typer praksis er at studentene skal få et helhetlig inntrykk av læreryrket og dets spekter av arbeidsoppgaver.

Allerede fra starten av studiet starter studentene sin utvikling av en praktisk yrkesteori (PYT). Studentene sammenholder kunnskaper fra studiene på høgskolen og praktiske erfaringer, og utvikler etter hvert en personlig yrkeskompetanse. For å kunne begrunne og analysere praksiserfaringer må fagkunnskaper brukes, og gjennom denne prosessen kan studentene utvikle sin praktiske yrkesteori. Øvingslærere og rektorer ved hver enkelt praksisskole har et stort ansvar når det gjelder denne sammenkoblingen av teori og praksis. Som en viktig sosialiseringsarena er det av avgjørende betydning at praksisfeltet skaper bevissthet rundt de prosesser som påvirker den enkelte students handlingsvalg i undervisningssituasjonen.

Progresjon i praksisopplæringa er av stor betydning for måloppnåelse og maksimalt læringsutbytte. Praksis skal legges til rette slik at studentene stilles overfor stadig nye krav og utfordringer underveis i studiet. Dette gjelder både faglige, metodiske og organisatoriske sider ved læreryrket, også gjennom det som vektlegges i pedagogisk veiledning. Praksiserfaringene skal hele tiden drøftes i et didaktisk, fagdidaktisk og yrkesetisk perspektiv. Praksis skal oppleves like mye som et eget studiefelt som et øvingsfelt. Dette øker også muligheten for at hvert studiefag kan bruke praksisfeltet aktivt som læringsarena.

De tre første studieårene skal studentene ha allmennpraksis, mens fjerde studieår legges opp som fagpraksis. Studentene skal få undervisningserfaring med de enkelte studiefagene i hvert studieår, og det skal legges vekt på tverrfaglighet og flerfaglighet i undervisninga. Studentene skal også få grunnleggende kjennskap til skoleledelse og andre områder på skolenivå.

Praksis bør organiseres på en fleksibel måte, slik at kontakt mellom høgskolen og praksisskolene kan opprettholdes også utenfor de fastlagte praksisperiodene. Punktpraksis og kontakt med praksisskolene gjennom hele studieåret vil øke det totale utbyttet av samarbeidet. Dette samarbeidet skal også komme den enkelte praksisskole til gode. Studenter vil også kunne fungere som en ressurs for praksisskolene, og ved å bygge partnerskap blir det også mulig for praksisskolene å nyttiggjøre seg høgskolens kompetanse i forhold til egen virksomhetsplan og profilerte satsingsområder. Fleksibilitet bør også prege den enkelte øvingslærers årsplanlegging slik at studentene får mulighet til å gjennomføre opplæring ut fra innholdet i studentenes fagstudier.

En fleksibel ordning der studentenes praksis mer går i retning av forskningsoppdrag med ulike former for undersøkende virksomhet som observasjon, intervju og spørreundersøkelser, kan styrke studentenes praksisrefleksjoner. Studenters deltakelse i FoU-arbeid vil være et bidrag til denne refleksjonen. Slikt arbeid kan realiseres ved å opprette et samarbeid mellom praksisskolen, høgskolen og studentene på et felles nettbasert diskusjonsforum. Dette forumet åpner for at studentene kan dele sine erfaringer og faglige tekster, der kunnskap og refleksjon vil ha som siktemål å utvikle for eksempel fagartikler, hypertekster, portaler og multimediepresentasjoner.

3. Innhold

En god allmennpraksis forutsetter et nært samarbeid mellom alle lærerne i det gjeldende studieåret. Teamene for de enkelte studieårene har ansvar for å utvikle en enhetlig plan for hvordan hvert studieemne og tverrfaglige emner skal knyttes opp mot øvrig virksomhet og mot praksisfeltet. Faglærer, pedagogikklærer, oppfølgingslærer og de involverte ved hver praksisskole har et felles ansvar for planlegging, gjennomføring, oppsummering og evaluering av hver praksisperiode.

1. studieår

Ramme høst: 3 uker allmennpraksis ved praksisskoler, fortrinnsvis på mellomtrinnet, gruppevis.

Den første uka legges opp fleksibelt, blant annet i form av observasjonsdager like etter studiestart. De to andre ukene legges opp som en sammenhengende periode

Ramme vår: 3 uker allmennpraksis ved praksisskoler, fortrinnsvis på mellomtrinnet, gruppevis.

Praksis kan legges opp på mer fleksible måter enn som én sammenhengende periode

Hovedperspektiv: Fra elev til student til lærer

Høst:

- Studentene skal observere elevene i og utenfor klassemiljøet med vekt på kommunikasjon og relasjoner
- Studentene skal delta i planlegging, gjennomføring og vurdering av opplæring ut fra elevenes årsplan i enkelte økter i studiefagene matematikk og norsk. I dette arbeidet benyttes planleggingsdokument som gir grunnlag for veiledning
- Et viktig siktemål er å skape gode kommunikasjonssituasjoner innenfor studiefagene
- Studentene skal gjennom logg blant annet reflektere over elevrollen og lærerrollen

Vår:

- Studentene skal planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere opplæring ut fra elevenes årsplan i enkelte økter med særlig fokus på:
- studiefagene matematikk, norsk og pedagogikk.
- å tilpasse undervisninga til elevenes ulike læreforutsetninger og ta hensyn til gutters og jenters ulike interesser og erfaringer
- elevenes læring
- I dette arbeidet benyttes planleggingsdokument som gir grunnlag for veiledning
- Studentene skal gjennom logg blant annet reflektere over sin egen lærerrolle og spesielt læreren som leder for en gruppe elever

2. studieår

Ramme høst: 3 uker allmennpraksis ved praksisskoler, fortrinnsvis i småskolen, gruppevis

Praksis kan legges opp på mer fleksible måter enn som én sammenhengende periode

Ramme vår: 1 uke gruppevis i grunnskolen med fokus på grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring (GLSM). Denne praksisen skal være i småskolen, fortrinnsvis på 1. eller 2. klassetrinn.

2 uker skoleovertakelse i grunnskolen, gruppevis

Hovedperspektiv: Elev, læringsmiljø, skole

Høst:

- Studentene skal planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere opplæring ut fra elevenes årsplan med vekt på:
- studiefagene norsk, matematikk og KRL
- helhet og sammenheng i planleggingen

- barn og unges perspektiv og medvirkning
- opplæring tilpasset den enkelte elev
- I dette arbeidet benyttes planleggingsdokument som gir grunnlag for veiledning
- Studentene skal systematisk observere elevene i lek, læring og utvikling
- Studentene skal gjennom logg blant annet reflektere over sin rolle som leder
- Studentene skal få erfaring med kontakten hjem - skole

Vår:

- Studentene skal planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere variert undervisning over en lengre tidsperiode ut fra elevenes årsplan med vekt på:
- studiefagene norsk og GLSM
- lokalmiljøet og uteskole
- tilpasset opplæring
- I dette arbeidet benyttes planleggingsdokument som gir grunnlag for veiledning
- Studentene skal systematisk observere elever og elevgrupper med tanke på tilbakemelding til elever, lærere og hjemmet
- Studentene skal gjennom logg blant annet reflektere over det å ha ansvaret for og fungere som lærer i et helt skolesamfunn.

3. studieår

Ramme høst: 3 uker allmennpraksis ved praksisskoler i grunnskolen, gruppevis
Praksis kan legges opp på mer fleksible måter enn som én sammenhengende periode.

Studentene skal følge elevene i deres timeplan.

Studentene skal i løpet av praksisperioden også ha praksis i studieemnet de har valgt.

Ramme vår: 3 uker allmennpraksis ved praksisskoler i grunnskolen, gruppevis

Studentene skal følge elevene i deres timeplan.

Studentene skal i løpet av praksisperioden også ha praksis i studieemnet de har valgt.

For en del studenter vil vårens praksis være tilknyttet opphold i utlandet.

Hovedperspektiv: Elev, skole, samfunn

- Studentene skal planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere opplæring over en lengre periode ut fra elevenes årsplan. I dette arbeidet benyttes planleggingsdokument som gir grunnlag for veiledning.
- Studentene skal utarbeide en plan med tanke på samarbeid hjem - skole
- Studentene skal bidra til kunnskapsdeling og samhandling i praksisperioden.
- Studentene skal få erfaring med skolen som lærende organisasjon.
- Studentene skal i logg analysere praksiserfaringer i lys av teori, læreplaner for grunnskolen og praksisskolen.
- Studentene skal få erfaring med arbeidsmetoder som fremmer entreprenørskap og gjennom dette utvikle endrings- og utviklingskompetanse.
- Det kan bli aktuelt å supplere lista med flere punkter.

4. studieår

Ramme: 2 + 2 uker. Disse vil være sammenfallende i tid med praksisukene for 3. studieår. Det medfører at én uke pr. semester for 4. studieår vil bli avsatt til selvstudium, eventuelt knyttet til forarbeid og etterarbeid i forbindelse med praksis.
For en del studenter vil vårens praksis være tilknyttet opphold i utlandet.

Hovedperspektiv: Etter oppsatt plan utarbeidet av faglærer

Praksis i 4. studieår blir organisert etter oppsatt plan utarbeidet av faglærer i det enkelte studiefag. Fagpraksis kan være organisert som punktpraksis eller som lengre perioder i deler av studieåret.

4. Organisering og arbeidsformer

Praksisskolene ved rektorer og øvingslærere, pedagogikklærere, faglærere, oppfølgingslærere og studenter samarbeider om planlegging, gjennomføring og vurdering av praksis. Det er studentenes utvikling av lærerkompetanse som settes i fokus i praksisarbeidet de tre første studieårene. Dette innebærer en tverrfaglig tilnærming, og både fag, fagdidaktikk og pedagogikk skal vektlegges.

Planleggingsdokument som gir grunnlag for før- og etterveiledning skal benyttes i alle praksisperioder. All veiledning bør skje i en åpen og tillitsfull atmosfære som stimulerer til drøfting, utprøving og utforskning. Det skal også legges til rette for temaveiledning. Både i praksisperiodene og teoriundervisninga før og etter praksis skal det legges vekt på ulike måter å arbeide på, slik at studentene kan dra nytte av praksis både som studiefelt og øvingsfelt.

Studentene lager en egen individuell digital praksismappe som skal være gjennomgående for allmennpraksis alle tre studieårene. Mappa skal sikre tverrfaglighet og synliggjøre progresjonsprinsippet for praksisopplæringa. I første studieår vil en tverrfaglig mappe knyttet opp mot praksis være et felles arbeidskrav for alle studenter, og dette arbeidet skal inngå som en del av praksismappa. Arbeidskravet skal godkjennes av oppfølgingslærer.

Oppfølgingslærer har også ansvar for å følge opp studentene i praksis. Hensikten med praksisoppfølginga er å skape felles faglige referanserammer for studenter og lærere, og på den måten styrke studentenes læringsprosess.

Studieopphold i utlandet legges normalt til vårsemesteret i tredje og fjerde studieår. For de studentene det gjelder, vil praksis på en eller annen måte inngå som en del av utenlandsstudiet, og dermed erstatte semesterets allmennpraksis og alternative praksis. Det vil også være mulig å reise utenlands kun i forbindelse med praksis. I begge tilfeller vil det være nødvendig å inngå individuelle avtaler ut fra studie- og praksisstedets egenart.

5. Vurderingsordning

I praksisperiodene foregår en kontinuerlig vurdering av studentenes evne til å mestre lærerrollen. Dette skjer under veiledning knyttet til de ulike praksisperiodene. I forbindelse med veiledning og vurdering av studentenes arbeid er det viktig å ta hensyn til hvilket studieår studentene befinner seg i, planens mål og innhold, praksiskontrakten og forholdet på den enkelte praksisplass. Mot slutten av hver praksisperiode skal studenten gjennom samtale med øvingslærer gjøres kjent med den oppsummerende

vurderingen, og det skal være samsvar mellom prosessvurdering og oppsummerende vurdering. Den oppsummerende vurderingen skal også uttrykkes i en skriftlig rapport om hver enkelt student.

Etter avsluttet praksis skal studenten vurderes etter skalaen bestått/ikke bestått.

For å få bestått praksis kreves det

- godkjent fremmøte etter gjeldende regler
- levert og godkjent praksisrapport
- levert og godkjent digital praksismappe etter forrige studieår

Karakteren fastsettes av øvingslærer etter drøfting og i samarbeid med faglærere og oppfølgingslærere. Studentene må til vanlig ha bestått praksis i ett studieår for å kunne gå videre i praksisopplæringa. Hver praksisperiode kan gjennomføres inntil to ganger. Endelig praksiskarakter, etter skalaen bestått/ikke bestått, gis etter tredje studieår.